

5

Afscheid van het lid Kooiman

Aan de orde is het afscheid van het lid C.J.E. (Nine) Kooiman (SP).

De voorzitter:

Aan de orde is het afscheid van Nine Kooiman. Voordat ik begin met het voorlezen van de afscheidsbrief van Nine Kooiman, wil ik melden dat Lilian Marijnissen er helaas niet bij kan zijn. Zij is gisteren uitgeleden en moet herstellen van een vervelende val. Maar ik weet zeker dat ze of via Debat Direct of via Politiek 24 deze zitting volgt.

"Geachte Voorzitter, beste Khadija,

Na bijna acht jaar met veel passie volksvertegenwoordiger te zijn geweest, neem ik vandaag afscheid van de Tweede Kamer. Deze keuze was voor mij lastig en zwaar, maar de slotsom blijft dat ik de balans tussen het Kamerlidmaatschap en moederschap moeilijk kan vinden. Ik merk dat ik de functie nu niet kan invullen zoals ik dat graag zou willen. Kamerlid ben je namelijk 24 uur, 7 dagen in de week. Je mag de straat op, de buurten in, op werkbezoek, op onderzoek uit en uiteindelijk in de Tweede Kamer de stem van velen vertegenwoordigen. Dat maakt het Kamerlidmaatschap zo mooi, het contact met zo veel mensen. En als ik de mensen minder kan zien en spreken, dan zorgt dat ervoor dat ik dit werk niet alleen minder leuk vind, maar dan vind ik ook dat ik plaats moet maken voor iemand die wederom die volle 200% kan geven.

Ik heb genoten van het gevangenispersoneel dat in actie kwam, waardoor we in de Kamer het afbraakplan 1.0 in de prullenbak konden knikkeren." Echte SP-taal!

"Genoten van de politie, die bleef strijden tegen de bezuinigingen waardoor wij het in de Kamer destijds voor elkaar kregen deze bezuinigingen van tafel te krijgen. Maar ook de brandweer, de jeugdhulpverleners, werkers in de zorg, de vele gezinnen die ik mocht bezoeken en spreken. Het was mij een eer om die stem hier te laten horen.

Het was ook een eer om met zo veel mooie mensen te mogen samenwerken. Ik hou van de bevoegenheid en passie die ik mocht zien bij collega's, ook collega's van andere partijen. Bijvoorbeeld bij Gert-Jan Segers als het gaat om onze initiatiefwet die we samen met de PvdA in de aanpak van mensenhandel hier in de Kamer met succes hebben verdedigd.

Maar ik ga ook het Kamerpersoneel missen. Zoals Farhat, die altijd met een glimlach zorgde dat mijn cafeïnepeil juist was; heel belangrijk. Of Rowena, die in het restaurant zorgde dat ik niet weer een allergieaanval kreeg, en als ik wel de mist inging, wist beveiliging Sanjay dit weer op te lossen. En dan noem ik heel veel namen niet die ik ook had willen noemen. De Griffie, schoonmakers, de politie, de mensen van het stenografisch verslag en natuurlijk mijn fractie, de SP. Het was mij een genoegen om met jullie te werken.

Zoals jullie weten heb ik totaal geen zitvlees. Dus jullie zien mij vast in een andere functie terug, maar dan fulltime

tussen de mensen, waar ik mij denk ik ook het meeste thuis voel.

Het gaat u allen goed,

Nine."

(Applaus)

De voorzitter:

Van dit ontslag is mededeling gedaan aan de voorzitter van het Centraal Stembureau en aan de minister van Binnenlandse Zaken.

Ik stel voor deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

Geachte mevrouw Kooiman, lieve Nine. Gisteren kreeg ik een doos bonbons en een kaartje van je. De bonbons zijn bijna op, het kaartje heb ik bewaard en daarop stond: "lieve voorzitter Khadija en Griffie plenair, bedankt voor al die mooie jaren, voor alle ondersteuning in moeilijke en leuke tijden. Jullie maken de Kamer tot een geweldige werkplek. Ik ga jullie missen, liefs Nine".

Typisch Nine. Iedereen die het over jou heeft, noemt hetzelfde woord: "lief". Je staat bekend als een van de aardigste Kamerleden, collegiaal, goedlachs en prettig in de omgang. Maar vergis je niet: in debatten was je scherp. Je had een doel voor ogen en daar ging je op af, vasthoudend totdat je je doel bereikte, zowel bij Justitie als bij VWS. Je was zeer betrokken bij de uitvoering. In ieder debat probeerde je de geluiden van de mensen op de werkvloer in te brengen: gevangenispersoneel, politie, hulpverleners in de jeugdzorg enzovoort. Dat heb je ook in je brief geschreven. Het ging je niet alleen om abstracte wetten en regels, maar vooral om de vraag hoe die wetten in de praktijk uitpakken voor de mensen op de werkvloer, welke gevolgen de wetten die wij hier behandelen hebben voor die mensen. Om te weten hoe het in de praktijk liep, heb je je een dag en een nacht laten opsluiten in vrouwengevangenis Nieuwersluis. Je hebt van dichtbij ervaren hoe het is als niets meer privé is en je geen grip hebt op de situatie om je heen. Een ongemakkelijk, maar vooral heel kwetsbaar gevoel, zei je zelf daarover.

Je zocht altijd naar samenwerking. Zo kreeg je in 2014 samen met Gert-Jan Segers van de ChristenUnie en Marith Volp van de PvdA een initiatiefwetsvoorstel over de strafbaarstelling van misbruik van prostituees door de Kamer. Onlangs nog, in november vorig jaar, heb je samen met Sharon Dijksma, die achter je zit, en Corinne Ellemeet van GroenLinks de initiatiefnota "Big Farma: niet gezond!" opgesteld om de macht van de farmaceutische industrie te doorbreken. Achter in de zaal zit trouwens ook Paul Ulenbelt. Hij moest altijd in jouw buurt zijn, vandaag ook. Hij zit in de Voorzittersloge.

Naast de inhoudelijke samenwerking was er ook de collegiale gezelligheid, niet alleen in de Kamer, maar vooral ook tijdens de werkbezoeken. In Engeland bezocht je het Britse parlement en verschillende gevangenissen. 's Avonds belandde je met Ard van der Steur in een herensociëteit op de Pall Mall in Londen. Nou kan ik me daar bij Ard van der Steur iets bij voorstellen, maar bij jou iets minder. Het bezoek aan Marokko, dat in het teken stond van terrorisme-

bestrijding, verliep wat rommelig door kwijtgeraakte koffers op het vliegveld van Casablanca en een bijna gemiste terugvlucht omdat een paar leden nog aan het onderhandelen waren over de prijs van een tajine.

Lieve Nine. Je vertrek valt je zwaar, zeg je in je brief. Maar mij ook, moet ik je eerlijk zeggen. Ik vind het ontzettend jammer dat je een jaar na de verkiezingen de Kamer verlaat. De behandeling van je initiatiefwetsvoorstel in de Eerste Kamer maak je niet meer mee, en Sharon Dijksma en Corinne Ellemeet moeten straks zonder jou de initiatiefnota gaan verdedigen. Ook de evaluatie van de Jeugdwet, waar je vast je tanden in had gezet, laat je over aan jouw opvolgers. Maar ik ben ervan overtuigd dat je alles op de voet zal blijven volgen. Dat geloof ik wel.

Lieve Nine. Vandaag maak je een duidelijke keuze. Het Kamerlidmaatschap is hectisch en stopt nooit. Je telefoon staat altijd aan en je moet altijd beschikbaar zijn. Daarbij ben jij op je best als je, zoals je in je brief schrijft, de straat op en het liefst ook de buurt in gaat. In een interview in SP-partijblad Tribune zei je ook: "Ik ben niet zo'n muts die alleen maar in Den Haag rondloopt." Je arbeidsethos laat zich niet combineren met jouw andere positie, of eigenlijk je andere passie, namelijk de zorg voor je zoontje Moos.

Met jou nemen we afscheid van een zeer betrokken, kleurrijk en vooral lief Kamerlid. Namens de Kamer wil ik jou ontzettend bedanken voor je inzet in de afgelopen acht jaar. Ik wens jou alle goeds toe met je gezin en met alles wat verder op je pad komt. Het ga je goed.

(Applaus)

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.